

1 איכה פרק ב

יט) קוּמִי רְנִי בַלַּיְלָה לְרֹאשׁ אֲשֶׁמְרוֹת שְׁפָכִי כַמִּים לַבֶּרֶךְ נִכַח פְּנֵי אֲדֹנָי שְׂאִי אֱלֹוֵי כַפְיֶךָ עַל־
נֶפֶשׁ עוֹלְלֶיךָ הַעֲטוּפִים בְּרֶעֶב בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת

Arise, cry out in the night, at the beginning of the watches! Pour out your heart like water before the presence of the Lord; lift up your hands to Him [and pray] for the lives of your infants, who faint because of hunger at the head of every street."

2 ספר שבועי הלקט ענין תפילה סימן ו

תניא בסדר אליהו רבא העטופים ברעב בראש כל חוצות. אין רעב אלא מדברי תורה כמה שנאמר הנה ימים באים נאום ה' והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דבר ה' ועל אותו הדור הוא אומר לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו

וקדמונינו ז"ל הנהיגו לאמרו בכל יום קודם שיתחילו בזמירות. ורבינו שלמה זצ"ל הרגיל שלא לומר לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר מפני שתוהין לומר וכי בסתר יהא אדם ירא שמים ולא בגלוי ומתחילין לומר רבון כל העולמים

ור' בנימין אחי נר"ו כתב שראוי לומר בסתר שלא אמרו אבא אליהו אלא כנגד דורו של שמד שגזרו שלא לקרוא את שמע ולא היו יכולין להיות יראין בגלוי על כן הזהירם וזרזם לקבל עליהם עול מלכות שמים בסתר.

תדע לך שכן הוא שאומר וחייבין אנו לומר לפניך תמיד שמע בכל יום כו' ומיחדים את שמך פעמיים באהבה ואומר שמע ישראל כו'. ועל כן אומר ברוך המקדש שמו ברבים לפי שבשעת השמד אין שמו מקודש ברבים אלא בסתר על כן אין לנו לשנות.

וגאון אחד כתב שהגון לאומרו שהרי לדעתנו הוקבע שבא לזרז את האדם להיות ירא שמים ואפי' בסתר

3 מיכה פרק ו

ח) הַגִּיד לְךָ אָדָם מֵה־טוֹב וּמֵה־יִקְוֶה דוֹרֶשׁ מִמֶּךָ כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאַהֲבַת חֶסֶד וְהִצַּנֵּעַ לְכַת עִם־אֱלֹהֶיךָ

4 רד"ק מיכה פרק ו

והצנע לכת עם אלהיך - הוא יחוד האל יתברך ואהבתו בכל לבבו ובכל נפשו ואמר והצנע כי הדבר הזה מסור ללב והוא דבר צניעות

וי"ת והוי צנוע להלכא בדחלתא דה' ורז"ל פי' כי עשות משפט אלו הדינים אהבת חסד זו גמילות חסדים והצנע לכת עם אלהיך זה הוצאת המת והכנסת כלה הרי דברים ק"ו ומה דברים שאין דרכן לעשותם בצנעה אמרה תורה והצנע לכת דברים שדרכן לעשותם בצנעה על אחת כמה וכמה

5 שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן א

שויתי ה' לנגדי תמיד (תהילים טז, ח), הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלהים, **כי אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כשיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול**, ולא דבורו והרחבת פיו כרצונו והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדבורו במושב המלך. כ"ש כשישים האדם אל לבו שהמלך הגדול הקב"ה, אשר מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה במעשיו, כמו שנאמר: אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה' - ירמיה כג, כד

ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת

6 ספר שבולי הלקט ענין תפילה סימן ו

ולדבר אמת **אפילו בלבבו** כגון שפסק בלבו ליתן דינר או מעה לקופה של צדקה אע"פ שלא הוציא בשפתיו יקיים ומקרא מלא הוא ודובר אמת בלבבו.

7 תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד א

ודובר אמת בלבבו - כגון רב ספרא

8 רש"י מסכת מכות דף כד עמוד א

רב ספרא - בשאלתו דרב אחא (שאילתא לו) והכי הוה עובדא דרב ספרא היה לו חפץ אחד למכור ובא אדם אחד לפניו בשעה שהיה קורא ק"ש ואמר לו תן לי החפץ בכך וכך דמים ולא ענהו מפני שהיה קורא ק"ש כסבור זה שלא היה רוצה ליתנו בדמים הללו והוסיף אמר תנהו לי בכך יותר לאחר שסיים ק"ש אמר לו טול החפץ בדמים שאמרת בראשונה שבאותן דמים היה דעתי ליתנם לך

The role of "Sevens"

9 קהלת פרק א

(ב) הַבֵּל הַבְּלִים אָמַר קִהְלֵת הַבֵּל הַבְּלִים הַכֹּל הַבֵּל

10 ספר שבולי הלקט ענין תפילה סימן ו

זרע יצחק יחידך יש אומרים זרע יצחק יחידך ויש מדלגין זרע יחידך ואומר זרע יצחק שנעקד על גבי מזבחך לפי שלא מצינו שנקרא יצחק יחיד להקב"ה אלא יחיד לאברהם ויש מדקדקין ואומרין זרע יצחק יחידו ואומר שהוא מוסב למעלה שאמר בני אברהם אוהבך ופירוש יחידו שהי' יחיד לאברהם כמה שנאמר קח נא את בנך את יחידך.

ור' בנימין אחי נר"ו כתב שאין לשנות ופירושו יחידך יחיד בשמך שקראת לו והוא מוסב כלפי שכינה אבל אברהם ויעקב לא היו יחידים בשם אחד וכן נמצא בברכות בירושלמי בסוף פרק ראשון למה נשתנה שמו של אברהם אבינו ושל יעקב אבינו ושמו של יצחק לא נשתנה מפני שקראו הקב"ה בעצמו. או יש לפרשו מפני שנתיחד לקרבן